

repellen- lus est; si nescitur, ingressurus est. Multum A autem robotis amittit, si manifestus sit conscientis, qui solis vincit insidiis. Dimicaverunt patres nostri contra asperrimos dolores; nos e contrario dimicemus e ntra mollissimas voluptates: vicerunt illi tormenta flammarum; nos vincamus ignea tela vitiorum. Illi calcato diabolo retinerunt spolia de morte; nos caveamus ne Christum spoliemus in paupere. Illi per virtutem fidei expensi sunt in hostiam Dei; nos observemus ne quis nostrum per vulnus peccati, viet ma efficiatur inimici. Illi mortui sunt in pœna exterioribus in membris, et nos habemus quod occidamus in nobis. Ac sic illustrium bellatorum pugnas, privato cum passionibus nostris congressione meditemur. Nam q̄ in esse novimus sine perscuttore bellum, potest dare Deus et sine errore martyrium.

FRAGMENTUM HOMILÆ

A Manerto Claudiano allata l. b. ii de Statu animæ cap. 9.

Quærere quidam solent quomodo in Christo misceri potuit homo et Deus. Quærunt et rationem hujus mysterii quod semel factum est, cum ipsi reddere rationem nequaquam possunt ejus rei quæ fit semper, quomodo societur anima corpori, ut fiat homo. Ergo quomodo corporea res incorporeaque conjungitur, et corpori anima miscetur ut homo efficiatur: ita homo conjunctus est Deo, et factus est Christus; et tamen ut fieret Christus, duo illa incorporea, id est anima et Deus, facilius conjungi permiscerique potuerunt quam miscetur una incorporea aliaque corporea, id est anima et corpus, ut persona hominis existat.

SANCTI EUCHERII

LUGDUNENSIS EPISCOPI

EXHORTATIO AD MONACHOS.

(Ex Marian. Brockie Codice Regular. tom. I.)

1. Quid vobis exhibeamus, fratres charissimi, B quod et nobis dicere, et vobis audire dignum sit? Quid vobis loqui audeamus, quos etiam tacita admiratione suspicimus? Quid nos ædificabimus vos verbo, cum vos nos ædificatis exemplo? Docēbimus vos quid agatis, qui jam miramur quod agitis? Quid ergo dicuri sumus? Ut deseratis mundum, quem jam deseruistis? Ut contemnatis divitias, quas jam multi contempsistis? Ut fugiatis cupiditates, quas jam fugistis? Ut eligatis salubriora, quæ jam elegistis? Aperiam igitur in exultatione communi os meum, adimplem illo qui dixit: *Aperi os tuum, et adimpl bo illud (Psalm. lxxx, 41)*. Loquar ergo apud vos, dilectissimi, non expavescens; ne sit unius verecundia, ubi lætitia multorum est. Divinum opus est unde gaudemus. Diu discas quod hene doceas. C Utinam secundum meritum vestrum digne vobis prædicare os nostrum possit. Quod recte alii prædicant, vos impletis; quod alii loquuntur, vos facitis; quia angelorum vitam homines adhuc in terra positi exhibeatis. Nam illam conversationem cœlestem, quamvis pauci illic videbunt, vos facitis jam hic videre. *Vos estis*, sicut Salvator ait, *lux hujus mundi (Math. v, 14)*. Vos lucerna illa super candelabrum posita. Si quis ab hac lucerna remotus est, invalvatur necesse est mundi tenebris. Quisquis autem se huic lumini appropinquaverit, ille utique habebit oculos videndi, qui et habuit aures audiendi. Ille ergo lucerna ut clarissimum lumen habeat, implenda est semper oleo misericordie, pietatis, mansuetudinis, humilitatis, obedientiæ, charitatis.

2. Humilitas vero maxime excolenda est, quæ nos justis æquat, angelis jungit, Deo appropinquare fa-

cit. Hæc est, quæ non ruinam, non præcipitium, non lapsum timet, quia humilitas unde cadat non habet. Vis ergo non cadere? non extollaris. Vis non inflare? non infleris. Nam et ex hoc bene quidam ait: *Quilquid tumet, sanum non est*. Superbia enim, quæ est humilitati contraria, quid aliud quam tumor est? Sed sicut corpus cum tumore, ita anima cum superbia sanitatem non habet. *Humilia ergo temetipsum, et altiora te ne quæsieris (Eccl. iii, 22)*. Attamen si quis vult superbus esse, habet in se ubi exerceat superbiam suam. Superbiat mundo, despiciat conversationem sæculi, pro nihilo habeat concupiscentias ejus, adversum vitia insurgat, adversum ipsam superbiam sit superbus, et sub pedibus suis habeat potentiam, divitias, cupiditates, et cætera quæ mundo dominantur. Quæcumque hic putantur magna atque magnifica, tanquam purgamenta et stercorea superbiæ laudabili rigore contemnat: satisfaciet superbiæ suæ, cum se animo et supra ipsos etiam reges viderit. Ille tamen si tamen sancte superbus esse voluerit, contempitor quidem erit mundo, sed humilis erit Christo. Erit quidem ibi elatus, sed hic subditus: propterea enim se in illis erigit, ut se facilius ad hæc deponat.

3. Hanc ergo humilitatem si intente custodierimus, etiam vera illa obedientia sine labore servabitur. In qua obediencia, dilectissimi, utique compunctio manifestatur. Compunctus enim corde est, qui se minimum judicat. Quando audeat voluntates suas exsequi? Quando audeat resistere anctori ejus qui D præcepit? Unde et Apostolus: *Obedite*, inquit, *præpositis vestris*, et reliqua (*Hebr. xiii, 17*). Sed numquid is qui præcipit sulus in laude est? Nec ill

qui obtemperat, dilectissimi, sine laude erit? Ille meretur regendo gloriam, hic obsequendo. Ad magnum ergo decus et mercedem ab utroque tenditur, dum alius bene consulit, et alius bene consultis obtemperat. Hanc obedientiam maxime Salvator noster inculcavit nobis, qui non solum dum nos redemit, sed etiam dum obedientiam docet, salvare nos vult: æqualis enim Patri obedivit Patri. Et quomodo obedivit? Numquid in re facili obedivit? *Usque ad mortem*. Et qualem mortem? *mortem autem crucis* (*Phil. ii, 8*). Nec solum obtemperavit, sed etiam voluntatem Patris voluntatem suam fecit. Facere enim quæ jubemur etiam inviti possumus: illa vera obedientia est, cum ea quæ vult ille qui præcipit, ea incipit velle qui parat. Scriptura sacra ait: *Bonum est homini cum portaverit jugum a juventute sua; se debet singulariter et tacebit* (*Thren. iv, 27*). Ponamus ergo adjuvante nos Christo ori nostro ostium et serras, et verbis nostris stateram. Apostolus namque ait: *Qui bene ministraverit, gradum bonum sibi acquirit* (*I Tim. iii, 13*).

4. Et hæc quidem, dilectissimi, non ad instruendos vos loquor; sed ut humilitatis et obedientiæ bona quæ exercetis, in verbis meis recognoscatis: quæ bona, quæ ad æternum Dei regnum vos trahunt, cupimus ut indesinenter possideatis. Neque enim qui cœperit, sed qui perseveraverit, hic salvus erit (*Marc. 10, 12*). Ei autem qui vult salvus esse, hic certandum est. Si quis in pugna, quando acies ordinatur, et contra adversarios statur, loco suo recesserit, deinceps ignavus ac refuga habetur. In hoc quoque loco milites Christi adversum diabolium videntur quasi in acie ordinati stare: deserere certamen et discedere hinc, non solum ingloriosum, verum etiam periculosum est. Manendum est in hoc eodem loco; ut tenentibus nobis quod tenemus, non

A alii coronas nostras accipiant. Manendum et permanendum est, ut hic gloriosissime pugnantes, quietissime navigantes, tutissimam vitam in studiis spiritualibus transigamus, et apprehendamus vitam æternam, in qua vocati sumus.

5. Salvator noster loquitur: *Non potest civitas abscondi supra montem posita: neque accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt* (*Matth. v, 14*). Recte ergo tam illustris lucerna sub monasterii modio constituta ad Ecclesiæ translata est candelabrum. Et sane modius iste evangelicus bene monasterio coaptatur, ubi nihil agitur absque mensura. Habent enim illic universa dimensa, omnia facta aut dicta æquissima ratione prolata tenent ad vicem modii modum. Bene ergo spirituali intellectu per hanc figuram monasterii interpretamur, quæ ad similitudinem modii nihil soleat in se habere permixtum. Nam sicut triticum a paleis segregatum, ita de sæculo separatos recipere consuevit; et post Domini ventilabrum, qui inundat aream suam, ejectis foras excrementis tamquam puriora jam grana intra se electos suos continet. Proinde sicut modius monasterio, ita candelabrum Ecclesiæ comparatur: quia cum sit in edito vel in conspicuo constituta, splendorem ad se translatum oculis effrens, lumen sibi impositum cunctis ostendit. Accensus ignis rationaliter profertur ut luceat; parum enim prodest latens bonum, parum lucet lumen absconditum. Exalta, beatissime pontifex, sicut tuba vocem tuam cœlitus edisserere populis; revela quem in secretis effodisti thesaurum tuum; sparge opes quas conquististi; divitias quas in eremo parasti palam esurientibus effunde, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen.

SANCTI EUCHERII

LUGDUNENSIS EPISCOPI

EPITOMES OPERUM CASSIANI

AD CASTOREM APTENSEM

LIBRI DUO.

LIBER PRIMUS.

DE CANONICIS COENOBIORUM INSTITUTIS.

1. (*Cass. Inst. præf. et lib. ii cap. 7-11.*) Cum jusseris mihi, beatissime pater Castor, ut Orientalium maximeque Ægyptiorum cœnobiiorum, canonicas tibi constitutiones declararem, quas meis ipse oculis conspexi, tuæ jussioni obtemperans, hæc pauca tibi verba transmisi; ut hinc viaticum ad virtutem tibi suppetat qui in novo tuo monasterio, Deo juvan-

D te, coacti sunt. Itemque mihi beatorum virorum canones, et alios nonnullos. Necessè est itaque ut ante omnia de oratione, bonarum omnium causa, verba faciam; quomodo scilicet et quam optimo cum ordine in Ægypti et Thebaidis cœnobiis eam persolvant. Congregati quippe eodem in loco, tempore synaxis, postquam absolutus est psalmus, non statim ad ge-